

ΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Α ΕΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Εκφράζει υποκειμενικό χαρακτήρα και απηχεί προσωπικές απόψεις, αναδεικνύει εξομολογητικό ύφος, αναδύει προσωπικά βιώματα. Προσδίδει αμεσότητα και ζωντάνια . Εντοπίζεται κυρίως στο ημερολόγιο , στην επιστολή, στο στοχαστικό δοκίμιο, στην αρχή και στο τέλος μιας ομιλίας.

Α ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Προσδίδει αμεσότητα και προσεγγίζει τον αναγνώστη, αφού ο συντάκτης εντάσσει τον εαυτό του στο σύνολο υποδηλώνοντας ότι το θέμα που πραγματεύεται αφορά και τον ίδιο , όπως και κάθε άνθρωπο. Δημιουργεί αίσθημα οικειότητας και προσεταιρίζεται την εύνοια του δέκτη.

Β ΕΝΙΚΟ - ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Προσδίδουν αμεσότητα, παραστατικότητα, ζωντάνια και θεατρικότητα. Συχνά, όταν συνδυάζονται με προστακτική ή υποτακτική έγκλιση, δηλώνουν προτροπή ή παραίνεση και άλλοτε διδακτισμό. Δημιουργούν κλίμα οικειότητας και μαρτυρούν διάθεση πειθούς με την πρόκληση συναισθημάτων

Γ ΕΝΙΚΟ - ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Προσδίδουν κύρος και καθολική ισχύ στα γραφόμενα. Επίσης, ο συντάκτης αποστασιοποιείται από το πρόβλημα και το αντιμετωπίζει αντικειμενικά και αμερόληπτα. Εντοπίζεται κυρίως στο αποδεικτικό δοκίμιο, στην επιφυλλίδα και στο άρθρο.

Εφαρμογή:

Στα αποσπάσματα που ακολουθούν να εντοπίσετε το ρηματικό πρόσωπο που κυριαρχεί και να σχολιάσετε τόσο τη λειτουργία τους όσο και την πρόθεση του συγγραφέα.

1. **Μπαίνουμε** στο σπίτι και η πρώτη μας κίνηση είναι **να πατήσουμε** το κουμπί του τηλεκοντρόλ. **Συζητούμε** με φίλους, αλλά το μάτι όλο ξεγλιστρά προς την πολύχρωμη οθόνη, **δεν μπορούμε να συγκεντρωθούμε** στη συζήτηση, αλλά **κλείνουμε** και την τηλεόραση. **Κατηγορούμε** έντονα το περιεχόμενο των τηλεοπτικών προγραμμάτων, αλλά **δεν παραλείπουμε να τα παρακολουθούμε**.

Γ. Ελαφρός, εφημ. <<Η Καθημερινή>>, 17.3.2002

Ενδεικτική απάντηση :

Στο απόσπασμα κυριαρχεί η χρήση του α' πληθυντικού προσώπου (μπαίνουμε, πατήσουμε). Σκοπός του συντάκτη είναι να προσεγγίσει τον αναγνώστη εκφράζοντας συλλογικότητα για το θέμα δηλώνοντας μάλιστα με τον τρόπο αυτό ότι το θέμα του εθισμού στην τηλεόραση αφορά και τον ίδιο, όπως κάθε άνθρωπο. Δημιουργεί αίσθημα οικειότητας και επιτυγχάνεται η αμεσότητα στη μετάδοση του μηνύματος.

Εφαρμογή:

2. **Υπήρξα** φοιτητής σε ελληνικό πανεπιστήμιο, στο τμήμα βιολογίας του ΕΚΠΑ τη δεκαετία του ενενήντα. Όχι στην αρχή, ούτε στο τέλος, καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας. Εννέα χρόνια **έκανα να πάρω** το πτυχίο μου. **Υπήρξα** αυτό που λένε <<αιώνιος φοιτητής>>. Ουδόλως το **μετανιώνω**.

Υπήρξε το μεγάλο ταξίδι μου μέσα στη γνώση και την τέχνη, όχι μόνο μέσα από τα αμφιθέατρα της σχολής, οπού σπάνια θα με συναντούσε κάποιος, αλλά περισσότερο στα αίθρια, στις συνελεύσεις και στα πολιτιστικά δρώμενα, όλα αυτά που βρίσκονται στο στόχαστρο των νέων παρεμβάσεων για την παιδεία. **Δεν ανήκα** σε καμία κομματική παράταξη.

Λευτέρης Γιαννακουδάκης, <<Η τιμωρία της Παιδείας>>